

12. *Als de Heere werkt*

Op de grens van Silezië rijzen de steile Sudeten woest en grimmig omhoog. Wild bruisende stroompjes vinden hun loop door de diepe dalen van dit prachtige landschap. In de loop der eeuwen is hier veel gebeurd. In deze omgeving ligt het Glatzerdal, waardoor de rivier de Neisse stroomt in de richting van de rivier de Oder.

In deze omgeving is het dat eens de sterke Pruisische vesting Glatz gelegen was. Deze vesting was bijna onneembaar. Tal van natuurlijke hindernissen werkten hiertoe mee. Onder de regering van koning Frederik III was de vesting tot gevangenis ingericht en wee de gevangene die hier werd ingesloten. Ontsnapping was onmogelijk. Men was hier zó volledig van de buitenwereld afgesloten, dat deze gevangenis feitelijk als een graf was, waarin men als het ware levend begraven was. Geen hoop, geen uitkomst voor hem of haar die hier werd opgesloten. Zo werd in het begin van de negentiende eeuw in deze gevangenis een man ingesloten aan wie alle hoop ontvallen was, daar hij door koning Frederik III van Pruisen tot levenslang veroordeeld was.

Wie was deze man? Het was een kolonel uit het Pruisische leger; Meuerhoff was zijn naam. Een lange reeks misdaden had deze man achter de rug. Veel geduld had de koning met hem gehad. Maar toen hij daarboven nog verraad pleegde aan zijn koning en land, was de maat vol. Hij veroordeelde de trouweloze officier tot levenslange opsluiting.

Zo vinden wij hem in deze van de buitenwereld afgesloten plaats. Reeds verscheidene jaren zucht de man in zijn grauwe cel. Donker is het om hem heen, donker is het in hemzelf. Het verleden is voor deze man al even troosteloos als de toekomst. Slechts de dood kan een einde maken aan de eentonige reeks van dagen, weken, maanden en jaren die hij hier al heeft doorgebracht en nog zal moeten doorbrengen. En dan? Dan is het eeuwigheid.

Maar voor de eeuwige toekomst sluit de man moedwillig de ogen. Er ligt wel een Bijbel in zijn cel, het enige Boek dat hij mag lezen.

Maar hardnekkig weigert hij er ook maar één blik in te slaan. Maar naarmate de maanden jaren worden, wordt de eenzaamheid zó drukkend dat hij tenslotte, zij het met tegenzin, het Boek opneemt en begint te lezen. Alleen om zijn verveling tegen te gaan. Hij leest soms wel, maar met een hart vol bitterheid tegen lot en leven, tegen God en mens.

Maar jongens en meisjes, en allen die dit leest, de Heere bestuurt alle dingen. Hij kan het hardste mensenhart breken en doen smelten. Want wat gebeurt er?

Terwijl de ongelukkige man weer eens uit verveling naar de Bijbel grijpt om er wat in te lezen, raakt de Heere zijn hart aan. Knarselend is hij aan het lezen gegaan, opzettelijk spottend met wat hij leest, maar Gods hand wordt hem te sterk.

Het is buiten ruw en stormachtig. Het is november. De wind huilt over de bergen en loeit om de muren van het fort. De regen valt in stromen neer. Het aanzwellende water van de Neisse bruist wild en schuimend over de rotsbedding. Het geweld der elementen is in Meuerhoffs cel te horen. De storm van buiten vindt weerklank in het hart van de gewezen kolonel. Zijn slechtbesteed leven komt hem voor de geest. Lang vergeten misdaden klagen hem aan. Zwaar heeft hij gezondigd. Hij heeft God verlaten en zijn opvoeding vertrap.

Het aanhoren van zijn vonnis voor de rechters, nu al jaren geleden, was kinderspel bij wat hij nu ondervinden moet: gedagvaard voor de hemelse Rechter. Hier in de cel is de rechterlijke majesteit Gods. Een heilig God, een rechtvaardig God. O, die hemelhoge schuld, tot in alle eeuwigheid zal ze hem vervolgen.

Meuerhoff voelt zich van God verlaten en hij kan en wil er ook niets tegenin brengen. Deze God is rechtvaardig. Voor het eerst in zijn leven wordt het hart van de militair week over zijn zonden en vulen zich de ogen van deze verharde man met tranen van berouw. „Verloren, voor mij verloren,” zo roept hij het uit in de eenzaamheid van zijn cel.

In zijn rusteloosheid grijpt hij opnieuw naar de Bijbel, het Boek dat hem veroordeelt, waarvoor hij vreest het te lezen, wat hij toch niet laten kan. Hij neemt de Bijbel en slaat hem open. Zijn oog valt op deze woorden: „En roept Mij aan in den dag der benauwdheid; Ik

zal er u uithelpen, en gij zult Mij eren" (Psalm 50:15). Deze woorden treffen hem zó diep, dat hij op zijn knieën zinkt. Wat hij sinds zijn jeugd niet meer gedaan heeft, doet hij nu... hij bidt. Hij bidt om genade tot zijn Rechter. En de Heere verhoort dat gebed als eens van Manasse.

Terwijl buiten de elementen woeden, vindt deze man eindelijk rust na de storm van ontdekking vanbinnen. Een diepe vrede komt over zijn ziel als de God van hemel en aarde hem, de nieteling, de weg naar Zijn Zoon wijst. O, daar is hoop voor hem. Hij kan nog zalig worden en met God in vrede komen door Jezus Christus. Waar niemand binnen kan komen in die sombere cel, daar komt de Heere, om deze ellendige te troosten.

Maar het wonder zal nog groter worden. In diezelfde nacht kan nóg iemand de slaap niet vinden. Het is koning Frederik III. Vreselijke pijnen kwellen hem. Hij smeekt de Heere, al zou het maar voor even zijn, hem wat slaap te geven. En ook deze bede verhoort de Heere. Dat wordt voor hem een wonder. En dan krijgt hij de gedachte om degene die hem wel het meest beledigd heeft, gratie te geven. Hij denkt aan kolonel Meuerhoff, die in Glatz gevangen zit. Hij zal in vrijheid worden gesteld. Als de koning hoort wat de Heere bij die man gedaan heeft, herstelt hij hem weer in zijn oude functie. Nimmer heeft de koning trouwer dienaar gehad.

Jongens en meisjes, wij zien in deze ware geschiedenis dat wij met een wonderdoend God te doen hebben, Die als het ware wacht om genadig te zijn.

„Wie hem aanroept in den nood, vindt Zijn gunst oneindig groot.“
We besluiten met de woorden van Psalm 32:5:

*Wil toch niet stug, gelijk een paard, weerstreven,
Of als een muil, door domheid voortgedreven;
Gebit en toom, door 's mensen hand bestierd,
Beteug'len 't woest en redeloos gediert';
Laat zulk een dwang voor u niet nodig wezen.
Wie God verlaat, heeft smart op smart te vrezen;
Maar wie op Hem vertrouwt, op Hem alleen,
Ziet zich omringd met Zijn weldadigheên.*